

INFORMACIJA

o pristupanju Crne Gore Memorandumu o razumijevanju u vezi sa Međunarodnom školom Vrhovne komande savezničkih snaga za Evropu (SHAPE)

Međunarodna škola SHAPE (SHAPE International School) sastavni je dio Vrhovne komande savezničkih snaga za Evropu (Supreme Headquarters Allied Powers Europe - SHAPE) i smještena je unutar baze gdje stanuju crnogorski vojno-diplomatski predstavnici, a u nadležnosti je Vrhovnog savezničkog komandanta za Evropu (Supreme Allied Commander Europe - SACEUR). Škola je organizovana na federalnom principu i uključuje integrisani vrtić i 12 nacionalnih škola (osnovne škole Kanade, Grčke, Njemačke, Italije, Turske, Poljske, SAD, Belgije, Norveške, Velike Britanije; srednje škole Belgije i SAD, kao i tri večernje škole). Način funkcionisanja Škole definisan je politikom koju vodi SHAPE međunarodni školski odbor sačinjen od predstavnika država članica i predstavnika SACEUR, a Odbor direktora predstavlja izvršni organ ove institucije.

Memorandum o razumijevanju, koji datira iz 1976. godine, zaključuje se na osnovu Sporazuma između Vrhovne komande savezničkih snaga za Evropu i Belgije za uspostavljanje i funkcionisanje Međunarodne škole u ovoj Komadi. Memorandum, koji je do sada potpisalo 25 NATO članica (među potpisnicama nisu Francuska, Island i Luksemburg iz razloga što djeca francuskih predstavnika ne pohađaju ovu, već lokalne škole u Belgiji gdje se nastava odvija na francuskom jeziku, dok ostale dvije zemlje nemaju stalnih predstavnika u okviru SHAPE), predviđa da sve članice NATO plaćaju godišnju članarinu u istovjetnom iznosu odnosno 3.050,00€ po djetetu. Godišnju školarinu države uplaćuju u budžet Škole i to predstavlja jedinu kontribuciju koju država ima tokom godine. Djeca vojno-diplomatskih predstavnika Crne Gore u SHAPE trenutno pohađaju predškolsko, osnovno i srednjoškolsko obrazovanje u američkim školama. Imajući u vidu da će u narednom periodu biti neophodna popuna mjesta u komandnoj strukturi NATO u SHAPE, povećaće se i broj djece na školovanju u ovoj Školi.

Potpisivanjem Memoranduma o razumijevanju regulisaće se pitanje školovanja djece crnogorskih vojno-diplomatskih predstavnika u Vrhovnoj komandi savezničkih snaga za Evropu po znatno manjoj školarini nego u drugim školama u SHAPE (npr. u američkim školama u SHAPE godišnja participacija iznosi od 25.000,00 – 26.000,00€ u zavisnosti od toga koji razred dijete pohađa, a pored ovog iznosa potrebno je platiti i internacionalnu školarinu u visini od 2.650,00€ po djetetu godišnje).

Uzimajući u obzir da će u julu 2018. godine u SHAPE biti upućen još jedan vojno-diplomatski predstavnik, a imajući u vidu da je Uredbom o zaradama i drugim primanjima vojno-diplomatskih predstavnika („Službeni list CG“, broj 11/17) propisano da Ministarstvo odbrane snosi troškove školovanja djece vojno-diplomatskih predstavnika u državi prijema u iznosu od 50% za svako dijete, ukupni troškovi Ministarstva odbrane za tekuću godinu po ovom osnovu će iznositi 7.625,00€.

Potpisivanjem ovog Memoranduma, Crna Gora će se pridružiti NATO članicama koje su procijenile da je ovaj vid školovanja najefikasniji i najisplativiji, a crnogorski vojno-diplomatski predstavnici će biti uključeni u rad školskih odbora i komiteta za budžetska pitanja i na taj način će učestvovati u procesu donošenja odluka kada su u pitanju politike škole. Ovo će omogućiti, između ostalog, da djeca crnogorskih vojno-diplomatskih predstavnika apliciraju za stipendije u toku završne godine školovanja.